

Päijät-Hämeen liiton osallistuminen Luontoposiitiivinen elämä - hankkeeseen

Maakuntahallitus 13.01.2025 § 6
3/00.04.02/2025

Tausta

Kestävä Lahti -säätiö, Sitra ja Lahden kaupunki käynnistivät vuonna 2023 Luontoposiitiivinen elämä -hankkeen osana Lahden Euroopan ympäristöpääkaupunkivuoden seurantaa. Hankkeen tarkoituksena on luoda edellytyksiä Lahden ja Päijät-Hämeen jatkuvalla edelläkävijyydelle pitkälle tulevaisuuteen. Hanke on laajentanut edelleen tärkeää ilmastonäkökulma ottamaan huomioon muut luontovaikutukset, kuten luonnon monimuotoisuuden ja lähiluonnon.

Hanke nykymuodossaan päättyy 30.4.2025. Päijät-Hämeen liitto on edustettuna sekä hankkeen ohjausryhmässä että Kestävä Lahti -säätiön hallituksessa. Lahden kaupungin hallinnoiman hankkeen yhteistyökumppaneita ovat Päijät-Hämeen liiton lisäksi mm. korkeakoulut ja yritykset. Hankkeen rahoitus sopimuksessa on määritelty Sitran rahoitusosuudeksi 248 000 euroa, Lahden kaupungin osuudeksi 40 000 euroa ja Kestävä Lahti -säätiön osuudeksi 39 000 euroa. Sopimuksessa on lisäksi todettu, että hankkeen toteuttaja (Lahden kaupunki) hakee hankkeelle 15 000 euron rahoitusta Päijät-Hämeen liitolta.

Hanke on edennyt hyvin. Sen työn pohjalta on ympäristökaupunki Lahdelle muotoiltu luontotavoite ”Luontoposiitiivinen Lahti 2030”, jonka Lahden kaupunginhallitus hyväksyi 7.10.2024. Lisäksi hankkeessa valmistellaan keväällä 2025 yhteistyössä maakunnan muiden kuntien ja sidosryhmien kanssa tiekartta sille, miten alueella päästään luontoposiitiivisuuteen. Hankkeessa tehdään myös toimintamalli, jonka avulla muutkin kaupungit voivat mitata ja tavoitella luontoposiitiivisuutta.

Lahdessa luonnon monimuotoisuuden merkitys on tullut näkyväksi, ja kaupunki ja sen laaja sidosryhmä ovat sitoutuneet työhön. Hankkeen puitteissa on saatu liikkeelle Lahden luontojalanjäljen laskentaselvitys (LUT-yliopisto). Hanke on nostanut luontoposiitiivisuuden mukaan kaupunkitasoiseen strategiatyöhön sekä maakunnalliseen keskusteluun laajemmin Päijät-Hämeessä. Kokonaisuuteen ovat kytkeytyneet luontevasti myös kaupungin ja Päijät-Hämeen hyvinvointialueen yhteinen Luonto askel terveyteen -hanke sekä useiden yritysten, Hämeen Kauppakamarin ja Ladecin toiminta. Muiden luontoarvojen nostaminen ilmastotavoitteiden rinnalle korostaa laajan yhteistyön ja myös kuntayhteistyön ja maakunnallisen tarkastelun tärkeyttä, koska ihmisten kokemat luontohyödyt ja -haitat ovat kuntarajoista riippumattomia.

Luontoposiitiivisuus on nousemassa yhä keskeisemmin esillä kansainvälisesti, kansallisesti ja paikallisesti, sekä yrityskentässä että

julkisessa toiminnassa. Kymmenen suurimman suomalaisen kaupungin kaupunginjohtajat ja pormestarit sitoutuivat 12.9.2024 Tampereen luontofoorumin yhteydessä luontokadon pysäyttämiseen. Luontokadon, luonnon monimuotoisuuden tai luontoposiitiivisuuden mittaamiselta puuttuvat kuitenkin yhteiset hyväksytyt kriteerit ja menetelmät. Hankkeella luodaan yhdessä Sitran kanssa pohjaa kestävien arviointiperusteiden ja toimenpiteiden määrittelylle ja niiden hyödyntämiselle muuallakin kuin Lahdessa. Samalla vahvistetaan Lahden ja Päijät-Hämeen vahvaa luonto- ja ympäristöbrandiä.

Hankkeen jatko

Kestävä Lahti -säätiön, Sitran ja Lahden kaupungin neuvotteluissa on todettu, että hankkeen tulosten laaja hyödyntäminen edellyttävät hankkeen jatkamista vuoden 2026 puolelle, ja alustavasti on sovittu jatkohankkeesta ajalle 1.5.2025-31.3.2026.

Jatkohankeen ydintavoitteiksi on määritelty luontoposiitiivisuuden syventäminen Lahdessa ja Lahden seudulla sekä kansallinen yhteistyö ja Lahden pilotin skaalaus. Käytännössä tämä tarkoittaa yritys- ja maakuntatason työskentelyn vahvistamista sekä ”Lahden mallin” hyödyntämistä muilla kaupunkiseuduilla. Kestävä Lahti säätiö, Sitra ja Lahden kaupunki tekevät päätökset jatkohankkeeseen osallistumisesta tammi-helmikuun aikana 2025. Jatkohankkeen päärahoittajina ovat Sitra ja säätiö.

Ehdotus Päijät-Hämeen liitolle

Päijät-Hämeen liitto ja maakunnan kunnat ovat olleet mukana Lahden ympäristöpääkaupunkihankkeessa ja Kestävä Lahti -säätiössä, ja toiminta on palvellut koko aluetta ja sen yrityksiä. Nykyinen Luontoposiitiivinen elämä -hanke päättyy 30.4.2025, ja sen puitteissa olisi vielä tärkeää panostaa luontoposiitiivisuusnäkökulman laajentamiseen koko maakunnan alueelle. Tämän vuoksi ehdotamme, että Päijät-Hämeen liitto osallistuu hankkeen rahoitukseen hanketta aloitettaessa esillä olleella 15 000 euron rahoituksella.

Tämä rahoitus suunnataan erityisesti Päijät-Hämeen yhteistyön tiivistämiseen ja viestintään sekä luontoposiitiivisuusosaamisen vahvistamiseen. Tämä keväeseen 2025 sijoittuva hankeosio toimisi pohjana myös maakunnan kattavan näkökulman käsittelylle alustavasti sovittuun jatkohankkeen 1.5.2025 – 31.3.2026 aikana. Hankeosion yksityiskohdista päätetään hankkeen ohjausryhmässä.

Valmistelija

Asian on valmistellut hallintojohtaja Jari Paakkunainen, puh. 044 371 9455.

Esittelijä

Kehittämisjohtaja Juha Hertsi

Päätösehdotus   Maakuntahallitus päättää, että liitto osallistuu 15 000 euron osuudella Luonto positiivinen elämä -jatkohankkeeseen ajalle 1.5.2025 – 31.3.2026.

Päätös   Ehdotus hyväksyttiin.

Maakuntahallituksen puheenjohtaja Pekka Komu ja maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol ilmoittivat esteellisyydestään hallintolain 28 §:n 1 mom. 5 kohdan perusteella ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.